

Tämä sivu on konekäännetty [\[Linkki\]](#). Konekäännökset voivat sisältää virheitä, jotka saattavat heikentää selkeyttä ja tarkkuutta. Oikeusasiamies ei vastaa mahdollisista epäjohtonmukaisuuksista. Tietojen luotettavuus ja oikeusvarmuus varmistuvat lukemalla edellä linkitetty lähdekielinen versio (englanti). Lisätietoja on [kieli- ja käännöskäytännöissämme](#) [\[Linkki\]](#).

Päätös asiassa 253/2021/MIG ajasta, jonka Euroopan komissio on käyttänyt käsitellessään pyyntöä saada tutustua asiakirjaan, joka koski siitoskarjan kuljetusta EU:n ulkopuolisiin maihin

Päätös

Kanteluasia 253/2021/MIG - Tutkittavaksi otetut kantelut, pvm 11/02/2021 - Päätökset, pvm 19/03/2021 - Toimielin, jota kantelu koskee Euroopan komissio (Ei hallinnollista epäkohtaa) |

Asia koski pyyntöä saada yleisön tutustuttavaksi luettelo, joka sisältää jäsenvaltioiden viranomaisilta peräisin olevaa tietoa elävien eläinten kuljetuksesta Saksasta EU:n ulkopuolisiin maihin. Euroopan komissio päätti jatkaa 15 työpäivän määräaikaa, joka pyyntöön vastaamiselle oli alun perin määritetty, mikä ei ollut kantelijan mielestä perusteltua.

Oikeusasiamiehen mielestä oli kohtuullista, että komissio katsoi asian olevan ”poikkeuksellinen”, koska kantelijan samanlaisesta pyynnöstä oli jo käynnissä rinnakkainen menettely. Kyseisessä tapauksessa komissio aikoi kumota asiakirjan julkistamista koskevat Saksan viranomaisten vastalauseet, ja se halusi odottaa selvittääkseen, riitauttaisivatko Saksan viranomaiset päätöksen oikeudessa. Komissio odotti myös Saksan viranomaisten kommentteja tähän asiaan liittyvästä pyynnöstä. Oikeusasiamies katsoi siksi, että komission vastaukselle annetun määräajan jatkaminen oli perusteltua.

Oikeusasiamies totesi kuitenkin myös, että komission olisi pitänyt antaa kantelijalle enemmän tietoa siitä, miksi määräaikaa jatkettiin. Vaikka oikeusasiamies ei tehnytkaan virallista havaintoa hallinnollisesta epäkohdasta, hän päätti tutkimuksen kehottamalla komissiota vastaamaan kantelijan asiakirjapyyntöön ilman lisäviivästyksiä.

Kantelun tausta

1. Kantelija, joka edustaa saksalaista julkista televisioasemaa, tutkii elävien eläinten kuljetusta EU:sta EU:n ulkopuolisiin maihin.

2. **Kantelija pyysi 28** päivänä joulukuuta 2020 komissiota antamaan hänelle pääsyn tähän aiheeseen liittyviin tietoihin [1] , jotka on kirjattu sen Traces-tietokantaan [2] . Tämä oli kolmas kerta, kun hän esitti tällaisen pyynnön. [3] Kantelija pyysi erityisesti luetteloa siitoskarjan viennistä Saksasta EU:n ulkopuolisiin maihin vuoden 2020 osalta. Hän halusi luettelon, josta käy ilmi vastuussa oleva paikallinen viranomainen, suoritettujen kuljetusten määrä, vietyjen nautaeläinten määrä ja kuljetusten kohdemaat.

3. **Komissio ilmoitti 25.** tammikuuta 2021 kantelijalle, että se ei voisi vastata hänen pyyntöönsä määräajassa, joka on asetettu yleisön oikeutta tutustua asiakirjoihin koskevissa EU:n säännöissä (asetus 1049/2011). Sen vuoksi komissio pidentäisi määräaikaa 16. helmikuuta 2021 saakka.

4. Seuraavana päivänä kantelija vastusti pidennystä ja pyysi komissiota vastaamaan hänen tutustumispyyntöönsä 29. tammikuuta 2021 mennessä.

5. Kun hän ei saanut vastausta komissiolta, kantelija kääntyi oikeusasiamiehen puoleen 30. tammikuuta 2021.

6. **Kantelija ilmoitti 10.** helmikuuta 2021 oikeusasiamiehelle, että hän ei ollut vielä saanut komissiolta vastausta määräajan pidentämistä koskevaan kanteluun eikä tutustumispyyntöön.

Tutkimus

7. Oikeusasiamies aloitti tutkimuksen kantelijan kannasta, jonka mukaan komissio ei ollut oikeutettu pidentämään määräaikaa, jonka kuluessa se vastasi hänen pyyntöönsä saada tutustua asiakirjoihin.

8. Tutkimuksen aikana oikeusasiamies sai komission vastauksen kanteluun ja sen jälkeen kantelijan huomautukset vastauksena komission vastaukseen. Oikeusasiamiehen tutkintaryhmä tarkasti myös komission ja niiden Saksan viranomaisten välisen kirjeenvaihdon, joista pyynnön kohteena olevat tiedot ovat peräisin [4] .

Oikeusasiamiehelle esitetyt perustelut

9. Kantelija oli huolissaan siitä, että lakisääteiset vaatimukset määräajan pidentämiseksi 15 työpäivällä eivät täyty.

10. Hän katsoi, että asia ei ole ”poikkeuksellinen” [5] , koska hän on aiemmin esittänyt kaksi tutustumispyyntöä samankaltaisista asiakirjoista, jotka koskevat aikaisempia ajanjaksoja, ja että hänen pyyntönsä saada tutustua asiakirjoihin ei koske ”erittäin pitkää asiakirjaa” tai ”erittäin

suurta määrää asiakirjoja”. Sen sijaan luettelo, johon hän hakee pääsyä, on helposti noudettavissa komission Traces-tietokannasta.

11. Kantelija väitti myös, että komission toimittamat määräajan pidentämisen syyt, joiden mukaan *”määräajan pidentäminen on tarpeen, koska pyydetyt asiakirjat ovat peräisin kolmansilta osapuolilta, joita on kuultu”*, eivät ole riittävän yksityiskohtaisia.

12. Komissio vastasi, että Traces-tietokantaan kirjatut tiedot ovat peräisin Saksan viranomaisilta. Koska jäsenvaltiot voivat pyytää, että EU:n toimielimet eivät luovuta niiltä peräisin olevia asiakirjoja, komissio on kuullut Saksan viranomaisia. Koska Saksan viranomaiset eivät vastanneet määräaikaan (26.1.2021), komission oli pidennettävä tätä määräaika. Komissio katsoi myös, että se oli esittänyt kantelijalle riittävät perusteet määräajan pidentämiselle.

13. Lisäksi komissio väitti, että tämä tapaus on poikkeuksellinen, koska kantelija on aiemmin esittänyt samanlaisen tutustumispyynnön, joka koskee eri ajanjaksoa ja jota komissio oli edelleen käsitellyt määräajan pidentämisen yhteydessä. Kyseisessä tapauksessa Saksan viranomaiset vastustivat pyydetyn luettelon osien ilmoittamista, mutta komissio päätti 11 päivänä helmikuuta 2021 kumota Saksan viranomaisten vastalauseen ja antaa kantelijalle rajoittamattoman pääsyn pyydettyyn luetteloon. Komission oli kuitenkin odotettava, voisivatko Saksan viranomaiset hakea muutosta tähän päätökseen, ennen kuin se voisi lopulta julkistaa riidanalaisen luettelon kantelijalle. Komissio päätteli, että sen vuoksi ei olisi ollut asianmukaista vastata kantelijan tutustumispyyntöön ennen kuin se pystyi arvioimaan asianmukaisesti päätöksensä vaikutuksia hänen aiempaan samankaltaiseen pyyntöönsä.

14. Kantelija väitti, että komission huomautukset ovat epä johdonmukaisia. Määräajan pidentämisen yhteydessä komissio ei ollut tehnyt selväksi, että se odotti edelleen Saksan viranomaisten vastausta.

15. Kantelija lisäsi, että komissio on tällä välin pidentänyt määräaika uudelleen, jotta hän ei ole vielä saanut vastausta. Hän katsoi, että se, miten komissio käsittelee hänen tutustumispyyntöään, on asetuksen (EY) N:o 1049/2001 hengen vastaista. Koska komissio teki lopullisen päätöksen toisesta asiakirjoihin tutustumista koskevasta pyynnöstään helmikuussa, kantelija totesi, ettei hän ymmärrä, miksi komissio ei ainakaan ole julkistanut pyydettyä luettelo, kuten se teki kahden samanlaisen tutustumispyynnön yhteydessä.

Oikeusasiamiehen arviointi

16. Yleisön oikeutta tutustua asiakirjoihin koskevissa EU:n säännöissä edellytetään, että EU:n toimielimet, jotka arvioivat pyyntöä saada tutustua kolmannelta osapuolelta peräisin olevaan asiakirjaan, kuulevat asianomaista kolmatta osapuolta, paitsi jos on ilmeistä, että asiakirja voidaan luovuttaa. [6] Jos kyseinen kolmas osapuoli on EU:n jäsenvaltion viranomainen, se voi pyytää, että asiakirjaa ei paljasteta. [7]

17. Kun otetaan huomioon nämä säännöt ja se, että EU:n toimielinten on arvioitava jokainen pyyntö saada tutustua asiakirjoihin erikseen, oikeusasiamies katsoo, että komission oli kohtuullista kuulla Saksan viranomaisia tässä tapauksessa.

18. Vaikka kolmannen osapuolen kuuleminen on tarpeen, EU:n toimielimen on kuitenkin noudatettava 15 työpäivän määräaika. [8] Vaikka tätä määräaika voidaan pidentää kerran, se on mahdollista vain poikkeuksellisissa olosuhteissa. [9]

19. Oikeusasiamies ei katso, että se seikka, että riidanalainen asiakirja on peräisin kolmannelta, olisi itsessään poikkeuksellinen olosuhde. Tämä käy selvästi ilmi EU:n oikeuskäytännöstä, jonka mukaan jäsenvaltioiden, joita kuullaan tutustumismenettelyn yhteydessä, on käytävä todellista vuoropuhelua toimielimen kanssa *”viipymättä” kiinnittäen samalla erityistä huomiota tarpeeseen antaa toimielimelle mahdollisuus ottaa kantaa [sovellettavien] määräaikojen puitteissa.* [10]

20. Tutkimuksen aikana komissio kuitenkin selvensi, että se pitää tätä tapausta poikkeuksellisenä, kun otetaan huomioon se, että kantelija esitti samanlaisen tutustumispyynnön, joka oli edelleen käynnissä, kun se pidentä tässä tapauksessa määräaika, ja jonka osalta se on kumonnut jäsenvaltion väitteet tietojen ilmaisemisesta. Lisäksi komissio selitti, että jäsenvaltion vastaus on viivästynyt.

21. Tarkasteltuaan komission ja Saksan viranomaisten välistä kirjeenvaihtoa oikeusasiamies katsoo, että komission oli kohtuullista odottaa Saksan viranomaisten vastausta. Tämä viivästyi vain muutamalla työpäivällä (komissio vastaanotti sen yhden työpäivän kuluttua 15 työpäivän määräajan päättymisestä). Saksan viranomaiset vastasivat jo komissiolle kantelijan aiempiin tutustumispyyntöihin. Määräajan pidentämisen aikaan oli lisäksi ennakoitavissa, että vastaus annettaisiin piakkoin. Oikeusasiamies katsoo näin ollen, että komissio oli oikeutettu pidentämään määräaika.

22. Komissio ei kuitenkaan esittänyt kantelijalle näitä perusteluja. Se ainoastaan ilmoitti hänelle, että asiakirjat olivat peräisin jäsenvaltiolta, jota se oli kuullut. Tämän selityksen perusteella valituksen tekijä ei kyennyt ymmärtämään, miksi komissio katsoi, että sovellettavan määräajan pidentäminen oli tarpeen. Näin ollen hän ei voinut tarkistaa, oliko määräajan pidentäminen perusteltua, ja päätteli näin ollen, ettei se ollut perusteltua.

23. Oikeusasiamies ymmärtää, että tuolloin komissio ei ehkä halunnut ilmoittaa kantelijalle, että se aikoi kumota Saksan viranomaisten aikaisemman tutustumispyynnön yhteydessä esittämät vastaväitteet. Komissio olisi kuitenkin voinut ilmoittaa kantelijalle Saksan viranomaisten vastauksen viivästymisestä ja siitä, milloin se odotti saavansa vastauksen.

24. Oikeusasiamies toteaa myös, että komissio ei vastannut kantelijan kanteluun määräajan pidentämisestä. Oikeusasiamies pahoittelee, että komissio ei käyttänyt tilaisuutta hyväkseen antaa kantelijalle lisäselvityksiä, minkä vuoksi hän ei voinut ratkaista kanteluaan varhaisessa vaiheessa.

25. Edellä esitetyn perusteella oikeusasiamies katsoo, että komissio ei ole esittänyt kantelijalle riittäviä syitä määräajan pidentämiseen sovellettavien sääntöjen [11] mukaisesti.

Oikeusasiamies ei kuitenkaan tässä tapauksessa esitä virallista toteamusta hallinnollisesta epäkohdasta tai suosituksesta, koska sillä ei olisi käytännön tarkoitusta, koska pidennetty määräaika on jo päättynyt.

26. Oikeusasiamies panee kuitenkin huolestuneena merkille huomattavan viiveen, joka liittyi kantelijan aiemman tutustumispyynnön käsittelyyn [12], sekä sen, että komissio ei ole vastannut kantelijan tutustumispyyntöön tässä tapauksessa pidennetyssä määräajassa, joka päättyi 16. helmikuuta 2021.

27. Oikeusasiamies ymmärtää, että viivästyksiä voi ilmetä covid-19-pandemian aiheuttamien haastavien olosuhteiden vuoksi. Hän toteaa kuitenkin, että tämä tutustumispyyntö on kantelijan kolmas yritys saada komissiolta ajoissa tietoja hänen työstään toimittajana. Koska Saksan viranomaiset eivät ole nostaneet kannetta komission päätöksestä luovuttaa asiakirja aiemman tutustumispyynnön perusteella ja koska kyseisessä asiassa kyseessä oleva asiakirja on tällä välin paljastettu kokonaisuudessaan, oikeusasiamies kehottaa komissiota vastaamaan nopeasti kantelijan pyyntöön saada tutustua käsiteltävässä asiassa.

Johtopäätös

Tutkimuksen perusteella oikeusasiamies päättää asian käsittelyn seuraavalla päätelmällä:

Komissio ei ole syylistynyt hallinnolliseen epäkohtaan katsoessaan, että tutustumispyyntö oli asetuksessa 1049/2001 tarkoitettu ”poikkeuksellinen tapaus”. Oikeusasiamies panee kuitenkin huolestuneena merkille, **että pidennetty määräaika on päättynyt ja että komissio ei ole vielä kukaan tehnyt päätöstä. Hän kehottaa komissiota vastaamaan välittömästi kantelijan pyyntöön saada tutustua asiakirjoihin.**

Tästä päätöksestä ilmoitetaan kantelijalle ja komissiolle .

Emily O'Reilly Euroopan oikeusasiamies

Strasbourg 19.3.2021

[1] Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi annetun asetuksen 1049/2001 mukaan:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32001R1049&from=EN>
[Linkki].

[2] Traces on verkkoalusta, joka mahdollistaa tietojen/asiakirjojen vaihdon eläinten, eläintuotteiden, elintarvikkeiden ja rehujen sekä kasvien tuonnissa/viennissä/EU:n sisäisessä kaupassa tarvittavan sertifiointin saamiseksi. Lisätietoja on osoitteessa https://ec.europa.eu/food/animals/traces_en [Linkki].

[3] Komission kieltäytyminen kantelijan aiemmin esittämästä samankaltaisesta pyynnöstä koski oikeusasiamiehen tutkimusta 73/2021/MIG, ks. <https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/en/138911> [Linkki].

[4] Asetuksen (EY) N:o 1049/2001 4 artiklan 4 ja 5 kohdan mukaisesti komission oli näin ollen kuultava Saksan viranomaisia kyseisestä pyynnöstä.

[5] Asetuksen 1049/2001 7 artiklan 3 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

[6] Asetuksen 1049/2001 4 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

[7] Asetuksen 1049/2001 4 artiklan 5 kohdan mukaisesti.

[8] Asetuksen 1049/2001 7 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

[9] Asetuksen 1049/2001 7 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

[10] Ks. esim. yhteisöjen tuomioistuimen (suuri jaosto) 18.12.2007 antama tuomio, *Ruotsi v. komissio*, C-64/05 P, 86 kohta:

<http://curia.europa.eu/juris/showPdf.jsf?docid=71934&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1> [Linkki].

[11] Asetuksen (EY) N:o 1049/2001 7 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

[12] Ks. oikeusasiamiehen kantelua 73/2021/MIG koskeva tutkimus, alaviite 3.